

Transparantie over investeringskeuzes

Transparantie over investeringskeuzes

Verzekeraars, ngo's en overheid werken afspraken over transparantie uit

Inleiding

Voor de naleving van internationale richtlijnen op het vlak van maatschappelijk verantwoord ondernemen, en de dialoog met interne en externe stakeholders is transparantie van groot belang. In hoofdstuk 5 van het Convenant hebben verzekeraars, overheid en ngo's afspraken gemaakt over transparantie. Verzekeraars streven ernaar om zo transparant mogelijk te zijn (Artikel 5.2).

Medio juni 2020 hebben Partijen binnen het convenant afspraken gemaakt over de uitwerking van acht artikelen binnen dit hoofdstuk. Hiervoor werken zij sinds september 2020 samen binnen de Werkgroep Transparantie. De doelstelling van deze werkgroep is het 'vergroten en verbeteren van transparantie van verzekeraars ten aanzien van verantwoord beleggen, op een wijze die meer inzicht geeft voor alle bij het convenant betrokken partijen.'

Artikel 5.3.2.ii. Convenant

Deze handreiking gaat verder in op de uitwerking van Artikel 5.3.2.ii.: Hoe paragraaf 5.2.3 (i) (a) van het convenant nader geconcretiseerd en gespecificeerd kan worden:

Jaarlijks informatie publiceren:

i. Ten aanzien van investeringskeuzes:

a. Van de economische sectoren waarin de Verzekeraar belegt of, als dat de voorkeur heeft, een lijst van bedrijven en/of beleggingsfondsen waarin de Verzekeraar belegt en/of bedrijven waarin de beleggingsfondsen beleggen die worden beheerd door fondsbeheerders die tot hetzelfde verzekeringsconcern behoren per 31 december van elk jaar.

Doel

Onder 'investeringskeuzes' vallen verschillende soorten keuzes: beleg je in eigen beheer of via een vermogensbeheerder, beleg je in een fonds of in individuele bedrijven en in welke sectoren en/of bedrijven beleg je wel of juist niet. Deze handreiking gaat in op transparantie over het laatste: in welke sectoren, bedrijven of fondsen beleg je wel en niet, en ben je transparant over de overwegingen?

Het is belangrijk dat een verzekeraar laat zien hoe er invulling wordt gegeven aan het beleggingsbeleid. Dit is in het belang van integer handelen richting klanten en de samenleving als geheel. Als kapitaalverschaffers spelen financiële instellingen een belangrijke rol in bijna alle sectoren van de economie. Als beleggers dragen zij een zekere verantwoordelijkheid voor de invloed van deze economische activiteiten op het milieu en de samenleving. Hieruit volgt dat financiële instellingen niet alleen het grote publiek en hun eigen klanten moeten informeren over hun activiteiten, maar ook zo transparant mogelijk dienen te zijn over de bedrijven, projecten en overheden waarin zij beleggen. Hoe groter deze transparantie over de invulling van het beleggingsbeleid, des te groter het vertrouwen in een verzekeraar kan zijn op dit aspect en des te groter de kans dat potentiële risico's en negatieve impacts tijdig worden gesignaleerd. Daarnaast is rapporteren over niet-financiële informatie voor bedrijven wettelijk vereist (zie hieronder).

(Transparantie over) investeringskeuzes in het geval van eigen vermogensbeheer

Ten eerste is het belangrijk om transparant te zijn over in welke bedrijven en/of beleggingssectoren wordt belegd. Verzekeraars zouden een overzicht kunnen publiceren van alle beleggingen (aandelen, obligaties en andere beleggingen, inclusief namen van de bedrijven en/of landen), bijvoorbeeld gegroepeerd naar sector en regio, waarin het totaal aan beheerd vermogen wordt weergegeven. Het is belangrijk dit overzicht regelmatig bij te werken. Enkele voorbeelden:

- Athora [publiceert](#) een top 10 van individuele investeringen, plus een volledige lijst van beleggingen voor eigen rekening.
- Achmea [publiceert](#) de top 25 van haar individuele beleggingen en een lijst van de sectoren waarin het voor eigen rekening belegt, zowel globaal als gedetailleerd.

Daarnaast is het in het kader van transparantie ook goed om, wanneer de verzekeraar een uitsluitingslijst hanteert, deze te publiceren.

- A.S.R. [publiceert](#) ieder jaar haar uitsluitingslijst, inclusief de controversiële activiteiten op basis waarvan de betreffende bedrijven worden uitgesloten.

- Ook NN [publiceert](#) regelmatig een uitsluitingslijst waarin op bedrijfsniveau wordt aangegeven om welke reden het bedrijf in kwestie is uitgesloten.
- Ook middelgrote verzekeraars als De Goudse en Klaverblad publiceren jaarlijks hun uitsluitingslijsten op bedrijfsniveau:
  - [De Goudse](#)
  - [Klaverblad Verzekeringen](#)

Transparantie over investeringskeuzes vraagt ook om verklaringen waarom in deze bedrijven/sectoren is belegd en welke acties ondernomen zijn om tot een belegging te komen die voldoet aan het beleggingsbeleid, ofwel: hoe ziet het proces om tot een bepaalde belegging te komen eruit, en welke overwegingen hebben een rol gespeeld in de beleggingsbeslissing?

Voor het rapporteren over investeringskeuzes kunnen de volgende vragen ter inspiratie dienen:

- Wat is je duurzame beleggingsbeleid? En hoe verhouden je beleggingen zich tot dit beleid?
  - Een voorbeeld hiervan is de [Sustainable Investment Policy](#) en de [Investment Principles](#) van Actiam waarin beschreven wordt hoe beleggingskeuzes samenhangen met het duurzaam investeringsbeleid.
  - De Goudse beschrijft haar [duurzame beleggingsbeleid](#), waarin de kaders die het algemene beleid schept voor investeringskeuzes wordt beschreven, alsmede de werkwijzen die worden gehandhaafd, zoals uitsluitingen, engagement en de beleggingscommissie.
  - Klaverblad beschrijft in haar [duurzame beleggingsbeleid](#) uitgebreid hoe haar investeringskeuzes en uitsluitingen voortkomen uit de doelstellingen van dat beleid.
- Waarom kies je voor bepaalde beleggingen? Op basis van welke criteria?
  - Actiam laat in haar gepubliceerde [duurzaamheidsraamwerk](#) zien hoe op basis van een ESG score mogelijke investeringen en bestaande investeringen worden ingeschaald. Het raamwerk bestaat uit 'positieve impact', de 'veilige zone' (waarin uitdagingen zoals klimaatverandering, grondstoffenschaarste, sociaal onrecht en ongelijkheid worden beheerst), de 'transitiezone' (die weer is onderverdeeld op basis van adaptatiecapaciteit) en de zone van 'onaanvaardbaar gedrag'.
- Op basis van welke criteria worden bepaalde bedrijven of sectoren op voorhand uitgesloten? In het geval je een uitsluitingslijst hanteert: op basis van welke criteria is deze lijst opgesteld?
  - Klaverblad beschrijft kort de criteria op basis waarvan aandelen worden uitgesloten: [Uitsluitingen aandelen](#) | Klaverblad Verzekeringen
  - Actiam beschrijft in haar [duurzaamheidsraamwerk](#) hoe een bedrijf wordt uitgesloten op het moment dat het in een bepaalde zone in het duurzaamheidsraamwerk terecht komt.

- Hoe komt je keuze om bepaalde beleggingen wel/niet te handhaven tot stand? Deze sluit aan op transparantie over de keuzes die je maakt op basis van de uitkomst van een engagement-traject. De keuze om wel of niet belegd te blijven op basis van de uitkomst van een engagement-traject is namelijk ook een 'beleggingskeuze'. Ook hier is het belangrijk om transparant te zijn: waarom trek je je terug uit een bepaald bedrijf, of waarom blijf je er juist in beleggen? Zie ook de [handreiking](#) 'Transparantie over genomen acties na melding van ernstige misstanden'.
  - Actiam beschrijft in haar [duurzaamheidsraamwerk](#) uitgebreid hoe er wordt overgegaan op uitsluiting op het moment dat engagement niet de gewenste uitkomst heeft.

(Transparantie over) criteria ten aanzien van investeringskeuzes door externe vermogensbeheerders

Ook als je niet zelf belegt maar dit laat doen door een vermogensbeheerder, kun je nog steeds rapporteren over investeringskeuzes. In het artikel Artikel 5.3.2.ii.: wordt gesproken over hetzelfde verzekeringsconcern maar dit kan ook breder getrokken worden. Het is belangrijk dat ook dan antwoord wordt gegeven op de vragen uit de voorgaande paragraaf: wat is je duurzame beleggingsbeleid, op basis van welke criteria kies je je beleggingen, waarom heb je voor bepaalde beleggingen gekozen en waarom kies je ervoor om andere beleggingen uit te sluiten? Hierbij is het noodzakelijk dat er wordt verwezen naar het jaarverslag van je vermogensbeheerder. Het moet voor de lezer via eigen verslaglegging te achterhalen zijn welk beleid is gevolgd.

Daarnaast is het ook belangrijk om transparant te zijn over hoe je als verzekeraar omgaat met de keuze voor een vermogensbeheerder, en met de keuzes die die vermogensbeheerder maakt: op basis waarvan kies je voor een bepaalde vermogensbeheerder, en welke criteria geef je je vermogensbeheerder mee? Op basis van welke criteria kies je om op een gegeven moment uit een bepaald fonds te stappen of bij een bepaalde vermogensbeheerder weg te gaan? Hoe neem je je evaluatie van je vermogensbeheerder mee in de keuzes die je maakt?

- De Goudse laat in par. 2.9 (Selectie van externe vermogensbeheerders) van haar [duurzaam beleggingsbeleid](#) de randvoorwaarden zien waaraan een externe beheerder dient te voldoen.

Wetgevingsvereisten

Ook vanuit wetgeving worden er steeds meer eisen gesteld aan duurzaamheidsrapportage. De Europese Non-Financial Reporting Directive (NFRD) bepaalt dat grote organisaties van openbaar belang (OOB), waaronder verzekeraars, een verklaring over niet-financiële informatie opnemen in hun bestuursverslag of in een afzonderlijke publicatie. Daarin rapporteren zij over milieu-, sociale en personeelsaangelegenheden, de eerbiediging van mensenrechten en de bestrijding van corruptie en omkoping.

In april 2021 heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd voor de Richtlijn herziening duurzaamheidsrapportage. Deze zogenoemde Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) is de beoogde opvolger van de NFRD. De onderhandelingen over deze richtlijn lopen nog, maar deze richtlijn beoogt dat alle beursgenoteerde ondernemingen en grote niet-beursgenoteerde ondernemingen moeten gaan rapporteren over niet-financiële informatie op basis van rapportagestandaarden, waarbij zowel de impact van ondernemingen op alle ESG-factoren bekeken wordt als andersom (dubbele materialiteit).

Uitdagingen/valkuilen

- Transparantie over investeringskeuzes gaat verder dan het beschrijven van algemene duurzaamheidsprincipes die je in je beleid onderschrijft. Laat ook duidelijk zien hoe investeringskeuzes gemaakt worden en hoe het beleid geïmplementeerd wordt. Laat zien dat je ook daadwerkelijk doet wat je zegt.
- Externe vermogensbeheerders zijn niet altijd transparant over de samenstelling van hun fondsen en in de uitleg van hun investeringsbeleid. Kleine(re) verzekeraars hebben soms weinig invloed op het investeringsbeleid van de vermogensbeheerder. Wel kunnen (kleinere) verzekeraars hun vermogensbeheer vragen te rapporteren over wat voor hen van belang is. Ook kunnen kleinere verzekeraars hun invloed bundelen en samen een externe vermogensbeheerder aanspreken op diens (uitleg over) het investeringsbeleid.
- Soms krijg je te maken met beperkingen opgelegd door de dataprovider – niet alle data mag volledig openbaar worden gemaakt. Wel kun je deze data geaccumuleerd publiceren, en kun je in je verslaglegging uitleggen over het feit dat je over deze data beschikt en over hoe die wordt gebruikt in je investeringskeuzes.
- Zorg dat je informatie overzichtelijk oplevert en makkelijk toegankelijk maakt, bij voorkeur in een machine-readable format. Dit zal ook een vereiste zijn onder de aankomende CSRD.

SOCIAAL-ECONOMISCHE RAAD
Bezuidenhoutseweg 60
Postbus 90405
2509 LK Den Haag

T 070 3499 525
E communicatie@ser.nl

www.imvoconvenanten.nl/nl/verzekeringssector

© 2022, Sociaal-Economische raad